

ทำไมมีจุดแดงบนหน้าผากสตรีอินเดีย

🕒 **นำเสนอเมื่อ** 4 ก.พ. 2553

จุดแดงที่แต้มกลางหน้าผากเรียกว่า "ติกะ" (Tika) แต่ในบางครั้งอาจเรียกว่า "บินดี" (Bindi) ซึ่งหมายถึงจุดที่เจิมบริเวณแฉกผม โดยใช้นิ้วป้ายขึ้นไปตามรอยแฉกผมปัจจุบันจุดบนหน้าผากสตรีอินเดีย อาจเรียกปนกันทั้ง ติกะ และ บินดี

สตรีในศาสนาพราหมณ์ฮินดูแต่โบราณนานมา เมื่อแต่งงานแล้วจะแต้มจุดแดงที่กลางหน้าผาก เป็นสัญลักษณ์ของการมีพันธะด้านการครองเรือน ในฐานะผู้เป็นภรรยา ผู้เป็นแม่

สตรีอินเดียถือสุมีเสมือนเทพ จะให้ความรักความเคารพอย่างสูงการเจิมหน้าผากจะทำในวันแต่งงาน เมื่อคู่บ่าวสาวเดินรอบกองไฟแล้วพราหมณ์ประกอบพิธีวิวาห์ หรือผู้เป็นเจ้าบ่าวจะเจิมหน้าผากให้เจ้าสาวเป็นการประกาศหาหญิงผู้นั้นเป็นภรรยาอย่างถูกต้องตามประเพณีสตรีชาวอินเดียจะต้องมีจุดนี้อยู่ตราบที่สามียังมีชีวิตอยู่ และจะต้องลบออกเมื่อสามีเสียชีวิต

ในกรณีที่เลิกร้างกัน สตรีผู้นั้นจะลบจุดออกได้ต่อเมื่อเป็นกาฎเล็กร้างโดยคำสั่งของศาล หากสตรีผู้นั้นลบจุดติกะออกโดยที่สามียังมีชีวิตอยู่ หรือไม่ได้เลิกกันโดยชอบด้วยกฎหมาย จะถือว่าเป็นการกระทำสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ

โดยทั่วไปจุดสีแดงนี้จะทำจากมูลวัวที่นำมาเผาและบดจนละเอียดแล้วผสมกับสีแดงชาดที่ได้จากรากไม้ มูลวัวไม่ถือว่าเป็นของสกปรกเพราะวัวเป็นพาหนะของพระเจ้า และกินพืชเป็นอาหารผงสีนี้เรียกว่า "**ผงวิฤติ**" มีจำหน่ายตามร้านค้า ผงนี้อาจมีการนำไปทำพิธีก่อนนำมาใช้ก็ได้

ลักษณะของจุดติกะมีหลายแบบ เดิมนิยมจุดกลม คนที่ยังสาวจะนิยมจุดเล็กเพราะสวยงามกว่าแต่พออายุมากขึ้นอาจแต้มจุดที่ใหญ่ขึ้น ปัจจุบันมีรูปแบบจุดอื่น ๆ เช่น รูปคล้ายหยดน้ำ หรือเป็นวงกลมและมีริ้วคมีโดยรอบเหมือนดวงอาทิตย์ ปัจจุบันติกะพัฒนารูปแบบไปมากทั้งรูปทรงและสีสัน บางทีก็ทำเป็นสติ๊กเกอร์เพื่อสะดวกใช้

มีข้อสังเกตว่า ในบางครั้งจุดติกะอาจไม่ใช่สัญลักษณ์ของสตรีที่แต่งงานเพียงอย่างเดียว ติกะถือว่าเป็นสิ่งมงคล ชาวอินเดียบางกลุ่มจะใช้ในโอกาสอื่น ๆ เช่นเวลาไหว้พระ พราหมณ์จะให้ผงวิฤติ ผู้รับจะนำมาเจิมเพื่อเป็นสิริมงคล แต่ก็เป็นการเจิมเพียงชั่วคราวเท่านั้น

คนที่ไม่เข้าใจวัฒนธรรมอินเดียมักเข้าใจว่าจุดแดงเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นชาวอินเดีย จึงมักแต้มจุดแดงเวลาที่แต่งกายเป็นชาวอินเดีย เช่นนางเอกในละครแมยังเป็นสาวเป็นแสด ก็แต้มจุดแดงกับเขาด้วยนี่เป็นเรื่องของการนำมาใช้โดยไม่ศึกษาให้ถ่องแท้

อยู่วงไว้ก็ตาม แม้ว่าจุดแดงจะเป็นวัฒนธรรมของพวกพราหมณ์ฮินดูแต่สตรีชาวอินเดียที่แต่งงานแล้ว และไม่ใช้ชาวฮินดูแท้ ๆ อาจรับวัฒนธรรมนี้ไปใช้

ในชาวอินเดียบางกลุ่ม สัญลักษณ์ของสตรีที่แต่งงานแล้วอาจเป็นการห้อยสายสร้อยสังวาลมงคล ซึ่งสามีมอบให้